

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการสารสนเทศและบริการสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดสถาบันพระปกเกล้า” ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยภายใต้แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยโดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศ
 - 1.1 ความหมายของความต้องการสารสนเทศ
 - 1.2 ตัวแบบความต้องการสารสนเทศ
2. สถาบันพระปกเกล้า
 - 2.1 ประวัติและพัฒนาการ
 - 2.2 บทบาทหน้าที่และพันธกิจ
 - 2.3 โครงสร้างการบริหารงานสถาบัน
 - 2.4 ห้องสมุดสถาบันพระปกเกล้า
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศ

1.1 ความหมายของความต้องการสารสนเทศ

วิลสัน (Wilson, 2000, p. 51) กล่าวว่าความต้องการสารสนเทศไม่ใช่ความต้องการขั้นพื้นฐานเหมือนความต้องการที่อยู่อาศัยหรือปัจจัยเพื่อยังชีพ แต่เป็นความต้องการในระดับต่อมาของมนุษย์ เมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองแล้วก็จะเกิดความพึงพอใจ ความต้องการดังกล่าวมีลักษณะที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถระบุความต้องการได้อย่างชัดเจน ส่วนสารานุกรมเสรีระบุว่า (Wikipedia, 2010) ความต้องการสารสนเทศเป็นความปรารถนาที่อาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตามของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ต้องการสารสนเทศ และเมื่อได้รับสารสนเทศตามต้องการแล้วก็จะเกิดความพึงพอใจ นอกจากลักษณะที่เป็นนามธรรมแล้ว ความต้องการสารสนเทศยังทำให้บุคคลเกิดความตระหนักถึงความไม่รู้ หรือไม่แน่ใจในการปฏิบัติงาน หรือ

ความจำเป็นในการศึกษาหาความรู้ และความไม่รู้นั้นเป็นมูลเหตุจูงใจทำให้บุคคลต้องการแสวงหาสารสนเทศและใช้สารสนเทศ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในสถานการณ์ต่างๆ (ชัชวาลย์ วงษ์-ประเสริฐ, 2537, น. 90) ภาวะความไม่รู้ที่เป็นช่องว่างนั้นจะแคบลงด้วยการใช้สารสนเทศ (David, 1996, p. 3) ภาวะที่บุคคลตระหนักว่าการขาดสารสนเทศเป็นช่องว่างทางความรู้ ทำให้บุคคลเกิดแรงผลักดันในการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อไม่ให้ตนเองต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นปัญหา (ประภาวดี สืบสนธิ์, 2546, น. 252.; อารีย์ ชื่นวัฒนา, 2546, น. 94) ในขณะเดียวกันมนุษย์ก็ต้องการสารสนเทศเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หลายด้าน เช่น ความต้องการสารสนเทศเพื่อความสนใจในเรื่องทั่วไป หรือต้องการสารสนเทศเพื่อติดตามเรื่องใหม่ๆ ที่ติดตามเป็นประจำ หรือต้องการสารสนเทศอย่างลุ่มลึก และสารสนเทศที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการ หรือไม่ทันสมัย เพราะความต้องการสารสนเทศแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะเฉพาะบุคคล และไม่ได้มีระดับเดียว (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, 2546, น. 40-41)

ดังนั้นความต้องการสารสนเทศจึงหมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นในจิตใจ เป็นความคิด ความรู้สึก ความตระหนักถึงความไม่รู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ภาวะดังกล่าวเป็นแรงผลักดันทำให้บุคคลต้องแสวงหาสารสนเทศเพื่อให้ช่องว่างของความไม่รู้ลดลง หรือทำให้ความรู้กระจ่างและชัดเจนขึ้น และเมื่อช่องว่างของความไม่รู้แคบลงหรือลดลง บุคคลนั้นก็เกิดความพึงพอใจ

1.2 ตัวแบบความต้องการสารสนเทศ

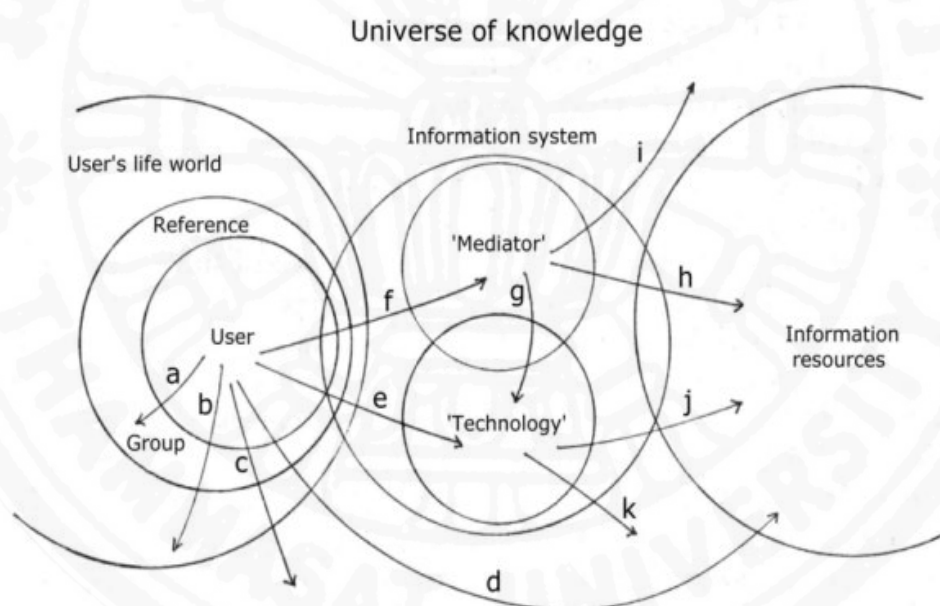
ความต้องการสารสนเทศของบุคคลทำให้เกิดการแสวงหาสารสนเทศ ห่องสมุดเป็นแหล่งบริการสารสนเทศที่พยายามพัฒนาการบริการให้มีประสิทธิภาพ ในอดีตที่ผ่านมาห่องสมุดมีการพัฒนาระบบสารสนเทศอยู่ตลอด แต่ก็พบว่าแม้จักออกแบบระบบจะพยายามออกแบบและพัฒนาระบบให้ดีขึ้นเพียงใด แต่ก็ยังประสบปัญหาว่าผู้ใช้ไม่พึงพอใจต่อระบบที่พัฒนาเพื่อผู้ใช้อยู่ตลอดเวลา (Xie, 2008, pp. 1-2) ในเรื่องดังกล่าว ทอมัส ดี. วิลสัน (Thomas D. Wilson) ศาสตราจารย์ด้านสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซฟฟิลด์ ประเทศอังกฤษ ขณะที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาเอกได้เสนอให้เปลี่ยนมุมมองของการพัฒนาระบบสารสนเทศด้วยการมองที่ระบบเป็นหลักมาเป็นกรให้ความสำคัญกับผู้ใช้บริการโดยถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ เพราะเชื่อว่าความล้มเหลวในการออกแบบระบบเกิดจากการที่ไม่เข้าใจพฤติกรรมของผู้ใช้บริการอย่างเพียงพอ วิลสันได้เสนอตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศในปี ค.ศ. 1971 ว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศจะต้องมาจากการหาความต้องการของผู้ใช้บริการโดยการศึกษาจากพฤติกรรม (Wilson, 2006, pp. 28-31) เพราะถ้าหากมีการศึกษาความต้องการของผู้ใช้ (user needs) และ

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information seeking behavior) อย่างจริงจังแล้วห้องสมุดก็จะสามารถจัดบริการได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ได้ (Gaur, 2010, pp. 575-578)

การพัฒนาระบบแต่เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ วิลสันได้นำเสนอตัวแบบที่ชื่อว่า “จักรวาลความรู้” (Universe of knowledge) โดยนำเสนอด้วยวงกลมใหญ่ 3 อันวางซ้อนเหลื่อมกัน ซึ่งแสดงช่องทางการแสวงหาสารสนเทศ (information seeking path) หรือ บริบทของการแสวงหาสารสนเทศ (The context of information seeking) โดยที่วงกลมทั้งสามนี้ใช้แทนองค์ประกอบในการแสวงหาสารสนเทศหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ผู้ใช้ (user) ระบบสารสนเทศ (information system) และแหล่งสารสนเทศ (information resources)

ภาพที่ 2.1

จักรวาลความรู้

ที่มา : Wilson, T. D.. (1981). On user studies and information needs. *Journal of Documentation*. 37, 1, p. 6.

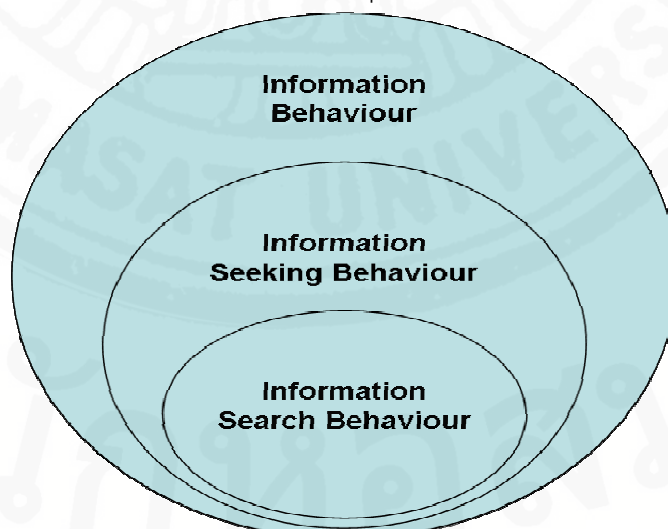
การแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้บริการนั้นมีหลายวิธี ทั้งการแสวงหาด้วยตนเองโดยไม่พึ่งพาระบบ โดยแสวงหาจากแหล่งใกล้ตัว เช่น เพื่อนร่วมงาน หรือเอกสารส่วนตัวที่ใช้ในการทำงาน โดยที่ยังไม่ได้สืบค้นจากแหล่งข้อมูลอื่น หรืออาจแสวงหาจากระบบสารสนเทศโดยอาศัยตัวกลาง เช่น บรรณารักษ์ เทคโนโลยีของระบบ การแสวงหาสารสนเทศแต่ละครั้งอาจใช้เทคโนโลยีล้วนๆ เช่น การค้นผ่านอินเทอร์เน็ต การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ทั้งนี้ช่องทางการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้สามารถเลือกใช้ช่องทางใดก็ได้ หรือพึ่งพาบบสารสนเทศก็ได้ ทั้งนี้

ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจเลือกช่องทางที่จะทำให้ตนเองได้สารสนเทศตามที่ต้องการ (Wilson, 2006, pp. 31-36) ฉะนั้นการที่ห้องสมุดจะพัฒนาเฉพาะองค์ประกอบที่เป็นระบบสารสนเทศก็ถือว่าพัฒนาแต่เพียงองค์ประกอบเดียว การศึกษาผู้ใช้จะเป็นการศึกษาอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้การ จัดบริการของห้องสมุดสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะความต้องการสารสนเทศไม่ใช่ความต้องการขั้น พื้นฐานเหมือนอาหาร ที่อยู่อาศัย แต่เป็นความต้องการในระดับต่อมา คือความต้องการที่ทำให้ เกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมสารสนเทศเกิดขึ้นเนื่องจากผู้ใช้รู้ว่าตนต้องการสารสนเทศ และเมื่อ ต้องการสารสนเทศก็จะเกิดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งเกิดขึ้นจากแรงกระตุ้นซึ่งเป็น ความต้องการขั้นพื้นฐาน 3 ประเภท ได้แก่ ความต้องการด้านร่างกาย ได้แก่ อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย ความต้องการด้านอารมณ์จิตใจ ได้แก่ ความต้องการบรรลุความสำเร็จ และความต้องการด้าน สติปัญญา ได้แก่ ความต้องการที่จะวางแผน เรียนรู้ทักษะ (Wilson, 1981, pp. 7-8)

ความต้องการสารสนเทศของมนุษย์ทำให้เกิดพฤติกรรมสารสนเทศ (information behavior) กล่าวได้ว่าเป็น พฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ที่เชื่อมโยงกับแหล่งสารสนเทศ และ ช่องทางต่างๆ ทั้งที่เป็นพฤติกรรมแบบมีการเคลื่อนไหว และพฤติกรรมที่คอยรับอยู่กับที่ อันเป็น พฤติกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ

ภาพที่ 2.2

ตัวแบบเชิงมหภาคพฤติกรรมสารสนเทศ

Wilson's Nested Model of Conceptual Areas (Wilson 1999)

ที่มา: Wilson, T. D.. (1999). Models information behaviour research. *Journal of Documentation*. 55, 3, p. 263.

วิลสันนำเสนอตัวแบบพฤติกรรมสารสนเทศ ซึ่งเป็นตัวแบบเชิงมหภาค เพื่ออธิบายพฤติกรรมสารสนเทศของบุคคลที่เป็นผลมาจากความต้องการสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยวงกลมซ้อนกัน 3 วง ภายในวงกลมจะประกอบด้วย พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ คือการแสวงหาสารสนเทศอย่างมีวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการ และทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับระบบสารสนเทศ และวงกลมภายในคือ พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ ซึ่งเป็นพฤติกรรมระดับจุลภาคที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นระดับปฏิบัติ เช่น การใช้เมาส์คลิก หรือการหยิบหนังสือจากชั้น (Wilson, 2000, pp. 49-50)

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของบุคคลเกิดขึ้นเนื่องจากแรงกระตุ้นจากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ 3 ด้าน (ภาพประกอบ ที่ 2.3 กรอบในสุด) ได้แก่

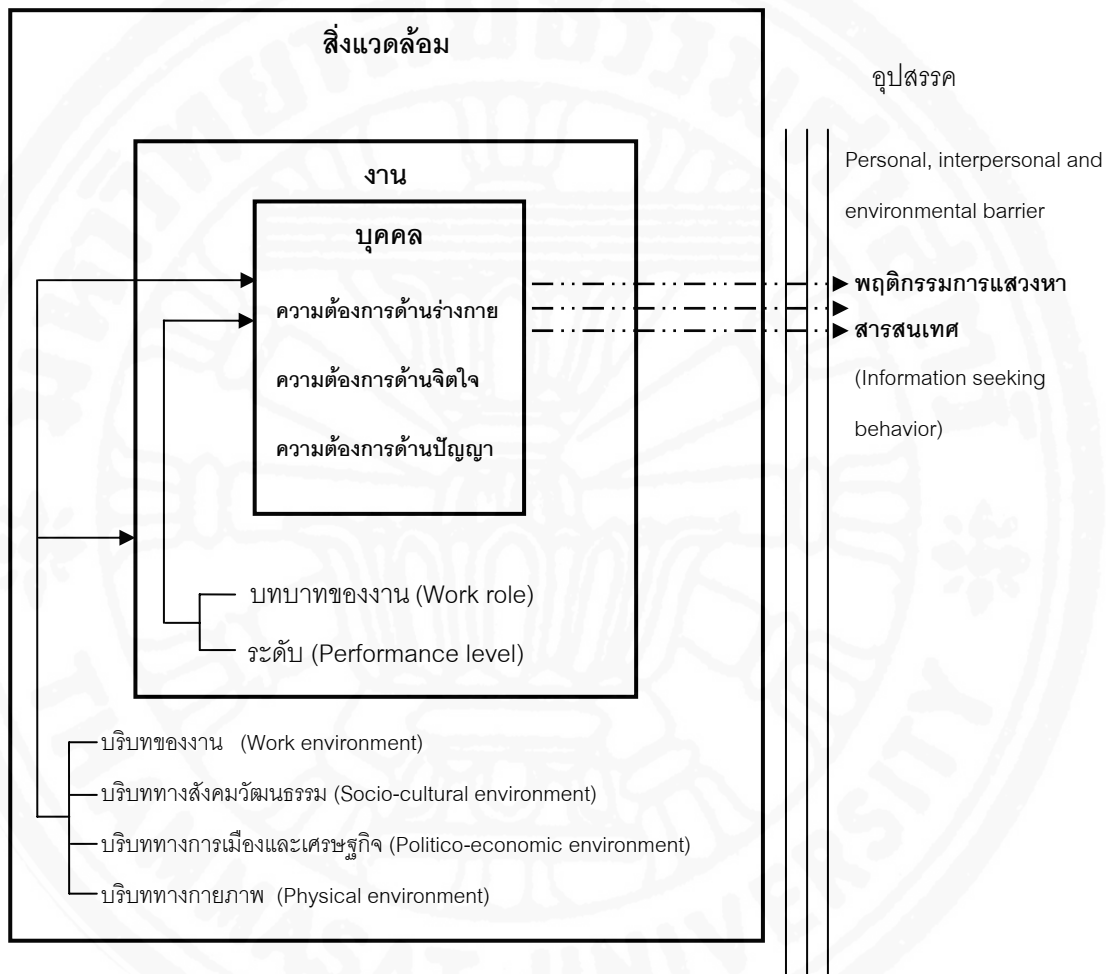
- 1) ความต้องการด้านร่างกาย ได้แก่ อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย
- 2) ความต้องการด้านจิตใจ หรืออารมณ์ ได้แก่ ความต้องการที่จะบรรลุความสำเร็จ หรือมีอำนาจอยู่เหนือผู้อื่น

3) ความต้องการด้านปัญญา ได้แก่ ความต้องการวางแผน ที่จะเรียนรู้ทักษะต่างๆ ความต้องการทั้ง 3 ประเภทนี้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ความต้องการด้านร่างกายอาจก่อให้เกิดความต้องการด้านอารมณ์ หรือด้านปัญญา ซึ่งวิลสันแนะนำ ควรจะเลิกใช้คำว่า “ความต้องการสารสนเทศ” แต่ควรใช้คำว่า “การแสวงหาสารสนเทศ” เพราะการแสวงหา นั้นเป็นไปเพื่อสนองตอบความต้องการพื้นฐานทั้งสามด้าน (Wilson, 2006, pp. 662)

ความต้องการข้างต้นของบุคคลนั้นก็มาจากบทบาทของงาน กิจกรรม และความรับผิดชอบ สภาพแวดล้อมขององค์การ การปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมของงานก็ส่งผลต่อความต้องการสารสนเทศเช่นกัน สภาพของงานที่มีสารสนเทศมากหรือสารสนเทศน้อย และสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ ตลอดจนสภาพทางกายภาพ (Wilson, 1981, pp. 5-10, Wilson, 1999, pp. 250-252) ซึ่งบริบทด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนี้มีผลต่อความต้องการสารสนเทศ (Wilson, 2000, pp. 52) และความต้องการสารสนเทศก็นำไปสู่พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

ภาพที่ 2.3

ตัวแบบความต้องการสารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศ
(Information needs and seeking model)

ที่มา : Wilson, T. D.. (1981). On user studies and information needs. *Journal of Documentation*. 37, 1, p. 8.

ทั้งตัวแบบจักรวาลความรู้ ตัวแบบความต้องการสารสนเทศและการแสวงหาสารสนเทศ เป็นส่วนหนึ่งในหลายตัวแบบที่วิไลสันได้พัฒนาขึ้น นอกจากนี้ในยุคหลังปี ค.ศ. 1981 ยังมีอีกหลายตัวแบบที่เขาคิดค้นขึ้น ซึ่งวิไลสันกล่าวว่า ทุกๆ ตัวแบบจะแสดงแนวคิดที่สามารถเชื่อมต่อกันสัมพันธ์กันได้ ดังนั้นในการนำตัวแบบหนึ่งตัวแบบใดมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านความต้องการสารสนเทศจำเป็นต้องสำรวจหรือศึกษาตัวแบบอื่นๆ ของเขาด้วย

2. สถาบันพระปกเกล้า

2.1 ประวัติและพัฒนาการ

สถาบันพระปกเกล้าเดิมเป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2538 มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกอบรมสัมมนา จัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติ การจัดทำเอกสารและสื่อการสอน ตลอดจนเทคโนโลยีด้านการฝึกอบรม เมื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์มาได้ระยะหนึ่งสมาชิกวุฒิสภาจึงเห็นว่า ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยเฉพาะ โดยแยกงานดังกล่าวออกจากภารกิจหลักของวุฒิสภา ดังนั้นในวโรกาสครบรอบ 100 ปี แห่งวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536 ศาสตราจารย์มารุต บุณนาท ประธานวุฒิสภาในขณะนั้นจึงแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันพัฒนาประชาธิปไตย จนในที่สุดได้มีการจัดตั้งสถาบันพัฒนาประชาธิปไตยขึ้นชื่อว่า “สถาบันพระปกเกล้า” โดยได้รับพระนามพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นชื่อสถาบันและใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า “King Prajadhipok's Institute” มีคณะกรรมการสถาบันพระปกเกล้าและคณะกรรมการวิชาการสถาบันพระปกเกล้าเป็นผู้ดูแล

ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 คณะกรรมการสถาบันพระปกเกล้าเห็นว่า ควรจะมีการปรับปรุงสถานภาพและโครงสร้างสถาบันพระปกเกล้าให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานวุฒิสภาในขณะนั้นจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้าและเสนอต่อวุฒิสภา ซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติเห็นชอบและได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2541 จึงมีผลให้สถาบันพระปกเกล้ามีฐานะเป็นนิติบุคคลในการกำกับดูแลของประธานวุฒิสภา นับตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2541 โดยมีนายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานวุฒิสภาเป็นประธานสภาสถาบันพระปกเกล้าคนแรก และมีศาสตราจารย์ ดร. บวรศักดิ์ อุวรรณโณเป็นเลขาธิการสถาบันคนแรก และในปี พ.ศ. 2546 ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ หมดวาระในการดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์นรนิติ เศรษฐบุตรจึงเป็นเลขาธิการสถาบันต่อจากนั้น และหมดวาระลงเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2549 ปัจจุบันศาสตราจารย์ ดร. บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการอีกครั้งหนึ่ง

2.2 บทบาทหน้าที่และพันธกิจ

สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 81 ซึ่งกำหนดไว้ว่า “รัฐต้องสร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข...” ดังนั้นพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายของสถาบันพระปกเกล้าไว้ดังนี้

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์ทางวิชาการต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างเป็นระบบ
- 2) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ด้านนโยบายเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย
- 3) วิจัยและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย
- 4) เผยแพร่และสนับสนุนการเผยแพร่ประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- 5) จัดและสนับสนุนการศึกษาอบรมบุคลากรจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนเกี่ยวกับการเมือง การปกครองและการเศรษฐกิจสังคมในระบอบประชาธิปไตย
- 6) บริการข้อมูลข่าวสารวิชาการ ความรู้และผลงานวิจัยทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- 7) ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรในประเทศและต่างประเทศในกิจการเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย
- 8) ส่งเสริมงานวิชาการของรัฐสภา
- 9) บริหารกองทุน
- 10) กระทำการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสถาบันหรือตามที่สภาสถาบันกำหนด

นอกจากนั้นพระราชบัญญัติยังกำหนดให้สถาบันมีอำนาจกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวดังนี้

- 1) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิ์ครอบครอง หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่างๆ สร้าง ชื่อ ว่าจ้าง รับจ้าง จัดหาหรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักรตลอดจนทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- 2) ให้ประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตรกิตติมศักดิ์ ประกาศนียบัตรชั้นสูงกิตติมศักดิ์ สัมฤทธิบัตรและวุฒิปบัตร

3) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย

4) รับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นเข้าสมทบในสถาบันและให้ประกาศนียบัตร ชั้นสูง สัมฤทธิบัตรและวุฒิปัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมจากสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นนั้นได้ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

5) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประชาธิปไตย

6) ว่าจ้างหรือมอบให้บุคคลใดประกอบกิจการส่วนใดส่วนหนึ่งของสถาบัน

7) บริหารกองทุนตามกฎหมายและระเบียบซึ่งสภาสถาบันกำหนด

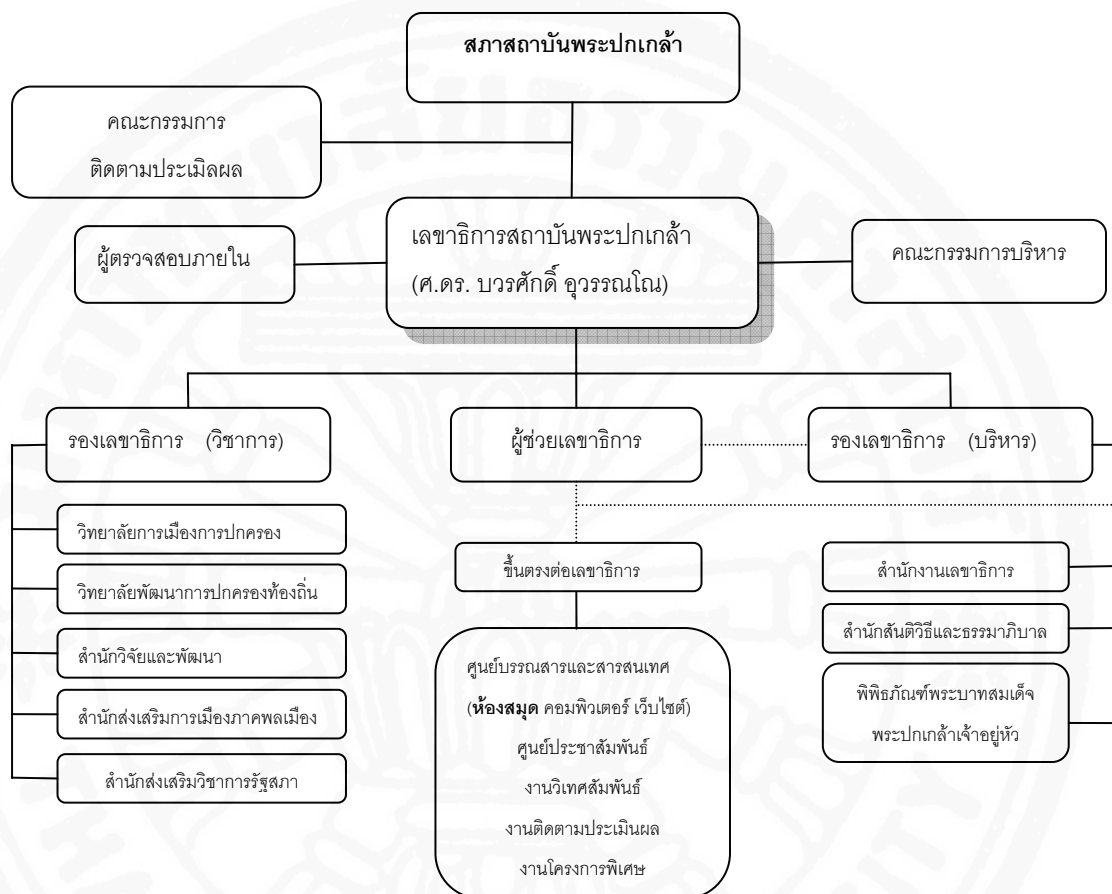
8) ดำเนินกิจการอื่นใดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า ฉบับที่ 2 กำหนดให้การทำงานของสถาบันพระปกเกล้าดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการชุดต่างๆ เพื่อให้กรรมการได้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารงานของสถาบัน ซึ่งคณะกรรมการนี้ประกอบด้วย สภาสถาบันพระปกเกล้า คณะกรรมการติดตามและประเมิน คณะกรรมการบริหารสถาบัน คณะกรรมการกลั่นกรองการบริหารงานบุคคล คณะกรรมการบริหารกองทุน การเงิน การงบประมาณและทรัพย์สิน คณะกรรมการวิชาการและคณะกรรมการพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

2.3 โครงสร้างการบริหารงานสถาบัน

สถาบันพระปกเกล้าแบ่งโครงสร้างการบริหารงานดังนี้ การบริหารงานภายในมีเลขาธิการเป็นผู้บริหารสูงสุด และรองเลขาธิการ 2 ตำแหน่ง และผู้ช่วยเลขาธิการ 1 ตำแหน่ง ภายในแบ่งเป็น 9 หน่วยงานประกอบด้วย สำนักงานเลขาธิการ วิทยาลัยการเมืองและการปกครองวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สำนักวิจัยและพัฒนา สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และหน่วยงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการ โดยห้องสมุดก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ขึ้นตรงต่อเลขาธิการ

ภาพที่ 2.4
ผังโครงสร้างองค์กรของสถาบัน

ที่มา : www.kpi.ac.th

2.4 ห้องสมุดสถาบันพระปกเกล้า

2.4.1 บทบาทหน้าที่ของห้องสมุดสถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานสนับสนุนวิชาการ การค้นคว้าวิจัยและศึกษาอบรม เพื่อตอบสนองพันธกิจตามกฎหมายของสถาบัน ห้องสมุดเริ่มดำเนินการเมื่อปลายปี พ.ศ. 2543 โดยเริ่มต้นจากการได้รับสิ่งพิมพ์บริจาคจำนวนหนึ่งจากศาสตราจารย์ ดร. บวรศักดิ์ อุวรรณโณ เลขาธิการสถาบัน เพราะเล็งเห็นว่า สถาบันพระปกเกล้าเป็นสถาบันทางวิชาการจำเป็นต้องมีห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า อ่างอิง หลังจากนั้นได้มีการจัดหาสิ่งพิมพ์เข้ามาเพื่อให้บริการ ในระยะเริ่มต้นเปิดให้บริการเฉพาะบุคลากรผู้ปฏิบัติงานและนักศึกษาของสถาบันพระปกเกล้าเท่านั้น ต่อมาในระยะหลังมีบุคคลภายนอกและผู้สนใจค้นคว้าด้านการเมืองการปกครองเข้ามาใช้บริการ ห้องสมุดจึงได้เปิด

ให้บริการแก่บุคคลภายนอกด้วย ซึ่งให้บริการอ่าน บริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าเช่นเดียวกัน

2.4.2 สถานที่ทำการของห้องสมุดแห่งแรกตั้งอยู่ในบริเวณอาคาร 3 อาคารศูนย์สัมมนาของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี จนกระทั่งในเดือนเมษายน พ.ศ. 2553 สถาบันพระปกเกล้าได้ย้ายสถานที่ทำการจากสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนมายังศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ อาคารบี ห้องสมุดจึงเปิดให้บริการ ณ ที่ทำการแห่งนี้ต่อมา โดยพื้นที่ทำการของห้องสมุดมีที่ตั้งอยู่ติดกับอาคารจอดรถ ซึ่งเป็นพื้นที่จัดการศึกษาของสถาบันพระปกเกล้า (ด้านตรงกันข้ามกับฝั่งสำนักงานของสถาบันพระปกเกล้า) มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 390 ตารางเมตร เป็นที่นั่งอ่านทั้งหมด 40 ที่นั่ง พื้นที่นั่งอ่านส่วนบุคคล 24 ที่นั่งและพื้นที่ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล 8 ที่นั่ง

2.4.3 ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันพระปกเกล้ามีทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษซึ่งเป็นหนังสือวิชาการ ตำรา หนังสือทั่วไป วิทยานิพนธ์ จำนวนรวมกันประมาณ 12,000 รายการ วารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ โดยเน้นเนื้อหาด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และหนังสือด้านสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง ได้แก่ การกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วม การบริหารรัฐกิจ ห้องสมุดจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification System) นอกจากนี้ยังมีการแบ่งหมวดหมู่เฉพาะ เช่น รายงานประจำปี สิ่งพิมพ์ของสถาบันพระปกเกล้า และเอกสารวิชาการส่วนบุคคลนักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า

2.4.4 การบริการของห้องสมุดสถาบันพระปกเกล้า ห้องสมุดเปิดให้บริการ 8.30-17.00 นาฬิกา และมีการเปิดให้บริการในวันเสาร์ที่สถาบันมีการเรียนการสอน โดยมีพนักงานบรรณารักษ์ให้บริการทั้งหมด 3 คน และมีบริการ 3 ประเภท ได้แก่ บริการอ่าน บริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า นอกจากนี้ห้องสมุดยังจัดบริการอื่นๆ ตามความเหมาะสมของสมาชิก เช่น บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการแนะนำการสืบค้นสารสนเทศห้องสมุด หรือแหล่งบริการสารสนเทศอื่นๆ

2.4.5 ผู้ใช้บริการห้องสมุดสถาบันพระปกเกล้าแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1) บุคลากรสถาบันพระปกเกล้า ประกอบด้วย ผู้บริหาร ได้แก่ เลขาธิการ รองเลขาธิการ ทั้งสายวิชาการ และสายบริหาร ผู้ช่วยเลขาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ นักวิชาการ หรืออาจารย์ผู้เชี่ยวชาญระดับประเทศในสาขาใดสาขาหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

กรรมการสถาบันในชุดต่างๆ พนักงานและลูกจ้าง ซึ่งแบ่งเป็นสายวิชาการ เรียกว่า นักวิชาการ และสายปฏิบัติการ

2) นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้าแบ่งเป็น หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร ชั้นสูง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร หลักสูตรระดับสัมฤทธิ์บัตร และหลักสูตรระดับวุฒิปัตร (ภาคผนวก ก) ได้แก่

- หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหาร หลักสูตรการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน หลักสูตรการบริหารเศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง หลักสูตรการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน และหลักสูตรการเสริมสร้างสังคมสันติสุข ซึ่งนักศึกษาประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการระดับ 9 ขึ้นไป ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรอิสระ องค์กรเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับ 10 ขึ้นไป ทหารตำรวจที่มียศพันเอกขึ้นไป ผู้บริหารระดับสูงองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น อาจารย์มหาวิทยาลัยระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เจ้าของกิจการ สื่อมวลชน ศิลปินที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

- หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร จำนวน 10 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรธรรมาภิบาลของผู้บริหารระดับกลาง หลักสูตรแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งด้านนโยบายสาธารณะโดยสันติวิธี หลักสูตรการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี หลักสูตรนักเจรจาไกล่เกลี่ย หลักสูตรพรรคการเมืองกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย หลักสูตรผู้นำการเมืองยุคใหม่ หลักสูตรการพัฒนาเมืองสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น หลักสูตรการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสูตรกฎหมายท้องถิ่น หลักสูตรการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ โดยนักศึกษาเป็นข้าราชการส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ องค์กรมหาชน องค์กรอิสระ ระดับ 7-8 ผู้ประกอบกิจการ

- หลักสูตรระดับสัมฤทธิ์บัตร จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน นักศึกษาเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ให้บริการประชาชน เจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่องค์กรอิสระ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้บริหารองค์กรเอกชน

- หลักสูตรระดับวุฒิปัตร์ จำนวน 7 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการพัฒนาความสามารถผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งผู้ช่วยและผู้เชี่ยวชาญประจำตัว นักศึกษาเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งผู้ช่วยและผู้เชี่ยวชาญประจำตัว ตลอดจนบุคคลผู้สนใจทั่วไป

3) ประชาชน บุคคลภายนอก ได้แก่ผู้ที่สนใจค้นคว้าด้านการเมืองการปกครองทั่วไป หรือสนใจสิ่งพิมพ์ของสถาบันพระปกเกล้า ตลอดจนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีการศึกษาเรื่องความต้องการสารสนเทศในมิติต่างๆ มากมาย ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ สุขภาพ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการแสวงหาสารสนเทศดังนี้

ในด้านการศึกษา รีดและแทนเนอร์ (Reed & Tanner, 2001, pp. 229-233) ศึกษาความต้องการสารสนเทศและบริการสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดศิลปะ มหาวิทยาลัยเท็กซัสเท็ก (Texas Tech University - TTU) โดยแจกแบบสอบถามไปยังอาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อสอบถามถึง การใช้บริการยืม-คืน บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการจองทรัพยากรสารสนเทศ (ที่เข้าถึงจากระยะไกล) บริการฐานข้อมูลออนไลน์ บริการอื่นๆ ของห้องสมุดแหล่งสารสนเทศอื่นที่ใช้ รูปแบบที่ใช้บริการ สาขาวิชาหรือเนื้อหาที่จำเป็นต่อการสอนและการวิจัยว่ามีการจัดลำดับความสำคัญอย่างไร นอกจากนี้ยังสอบถามกลับไปยังห้องสมุดศิลปะเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ในเรื่อง หนังสือที่ยืมออก ค่าขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ตลอดจนบริการพิเศษต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษานั้นนอกจากการใช้บริการห้องสมุดแล้ว ผู้ใช้ยังใช้บริการจากแหล่งสารสนเทศอื่นๆ อาทิ ห้องสมุดส่วนตัว สารสนเทศจากเพื่อนร่วมงาน ร้านหนังสือ และศูนย์ศิลปะ นอกจากนี้ผู้ใช้ยังกล่าวว่าทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทมีความจำเป็นและสำคัญสำหรับการศึกษา การสอน

และการวิจัย ผู้ใช้ต้องการให้ห้องสมุดจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายรูปแบบ อาทิ วัสดุโอบันทึกเสียง บันทึกการแสดงสด แคตตาล็อกนิทรรศการ รวมไปถึงการที่บรรณารักษ์จำเป็นต้องมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานสร้างความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศหรือคอลเลกชันส่วนตัวร่วมกัน โดยอาจทำเป็นกลุ่มเล็กๆ เฉพาะ เพื่อเป้าหมายในการให้บริการและสร้างคอลเลกชันของห้องสมุด

วิลเลียมส์ (Williams, 2003, บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศของประธานสมาคมการศึกษาแห่งชาติ (National Education Association-NEA) สาขาในแต่ละรัฐ โดยใช้ทฤษฎีการรับรู้ (Cognitive constructivism) ของ Bruner และทฤษฎีเซนต์เมกกิง (Sense-Making) ของเบรนดา เดอวิน (Brenda Dervin) เป็นกรอบในการวิจัย โดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวเป็นเครื่องมือในการศึกษาเพื่อหาข้อสรุป นอกจากนี้ยังได้สำรวจการใช้สารสนเทศออนไลน์โดยผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังประธานสมาคมการศึกษาแห่งชาติสาขาที่อยู่ตามรัฐต่างๆ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้วัตถุประสงค์ในการใช้ ทั้งสื่อตีพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า ประธานสมาคมการศึกษาแห่งชาติสาขาที่อยู่ตามรัฐต่างๆ มีพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีการสอบถามจากผู้รู้โดยตรง การแลกเปลี่ยนสนทนากัน ส่วนใหญ่เป็นสารสนเทศที่เกี่ยวกับตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ โดยมอบหมายให้ผู้ได้บังคับบัญชาเป็นผู้หาสารสนเทศให้ ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปพัฒนาการจัดบริการสารสนเทศสำหรับประธานสมาคมการศึกษาแห่งชาติสาขาที่อยู่ตามรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาต่อไป

อะจายี (Ajayi, 2004, pp. 209-213) ศึกษาการใช้ห้องสมุดและพฤติกรรมกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยโอบาเฟมิ อะโวลอโว (Obafemi Awolowo) ประเทศไนจีเรีย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรการแสวงหาสารสนเทศทางคลินิกเพื่อการตัดสินใจ โดยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาแพทย์ที่มาใช้บริการห้องสมุดในชั้นปีต่างๆ ทั้งหมด 611 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 500 ชุด เป็นนักศึกษาเพศชาย 313 คน และนักศึกษาเพศหญิง 187 คน ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับความถี่ในการใช้ห้องสมุด วัตถุประสงค์ในการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ เครื่องมือช่วยค้นได้แก่ ดัชนีและสารระสังเขป การใช้อินเทอร์เน็ต วัตถุประสงค์ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต ตลอดจนความคาดหวังต่อบริการที่ห้องสมุดจัดให้ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่มาใช้ห้องสมุดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นคว้าสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และมาเพื่อถ่ายเอกสาร ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นหนังสือ ตำรา และเอกสาร นักศึกษาเห็นว่า

จำนวนทรัพยากรสารสนเทศเพียงพอกับความต้องการ นักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ดัชนี บรรณานุกรมและสาระสังเขป มีการใช้อินเทอร์เน็ต และเห็นว่ามีประโยชน์ นอกจากนี้ นักศึกษา แพทย์ยังเห็นว่า สารสนเทศที่เป็นความรู้จากการฝึกปฏิบัติ การประชุมวิชาการ และสารสนเทศ ดิจิทัล คำแนะนำจากเพื่อนร่วมงานมีความสำคัญ และห้องสมุดยังคงเป็นแหล่งสารสนเทศที่มี ประโยชน์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าห้องสมุดควรแนะนำการใช้ดัชนี บรรณานุกรมและ สาระสังเขป ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โมฮัมเหม็ด (Mohammed, 2007, บทคัดย่อ) สำนวญความต้องการสารสนเทศและ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิชาการสาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุลต่านกาบูส (Sultan Qaboos University) ในรัฐสุลต่านโอมาน ปี ค.ศ. 2006-2007 มีวัตถุประสงค์เพื่อการ สร้างรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อให้นักวิชาการสาขาสังคมศาสตร์นำไปใช้ได้ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิง ปริมาณและเชิงคุณภาพ ดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดที่ประสมประสานกับรูปแบบของ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศที่มีอยู่แล้วของ ทอมัส ดี. วิลสัน (Thomas. D. Wilson) ปี ค.ศ. 1996 เดวิด เอลลิส (David Ellis) ปี 1989 และแคโรล คัลธา (Carol Kuhlthau) ปี ค.ศ. 1991 กับ ประเด็นเพิ่มเติมในเรื่องสภาพแวดล้อมสารสนเทศ สถานที่และรูปแบบของแหล่งสารสนเทศ รูปแบบดังกล่าวได้อธิบายถึงแบบแผนพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิชาการสาขา สังคมศาสตร์ตามแนวคิดซึ่งปรับจากตัวแบบของเอลลิส ผลการศึกษาพบว่า นักวิชาการสาขา สังคมศาสตร์มีปัญหาด้านความต้องการสารสนเทศคือ ข้อจำกัดของแหล่งสารสนเทศ โดยเฉพาะ เอกสารฉบับเต็ม ความเร็วของอินเทอร์เน็ตต่ำมาก แหล่งสารสนเทศภาษาอารบิกไม่เพียงพอ ความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ ตำแหน่ง ทางวิชาการ หน่วยงานทางวิชาการที่สังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ ความต้องการสารสนเทศที่เข้าถึงได้ ง่ายและหลากหลายประเภท

รูบินา (Rubina, 2008, pp. 3-17) ศึกษาความต้องการสารสนเทศและพฤติกรร มการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยอิสลามียา (Islamia) เมืองบาฮาลวาลปูร์ (Bahawalpur) ประเทศปากีสถาน โดยสอบถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด แหล่ง สารสนเทศที่ชอบ วิธีการที่จะได้มาซึ่งสารสนเทศที่ต้องการ และรูปแบบการใช้ห้องสมุด แบบสอบถามแจกให้แก่ นักศึกษา 600 คนจาก 15 ภาควิชาของทุกคณะในมหาวิทยาลัย ผล การศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสารสนเทศของห้องสมุดที่ช่วยในการ ค้นคว้าทางวิชาการและการทำวิจัย นักศึกษาเกินกว่าครึ่งเห็นว่า อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศ ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เครื่องมือค้นหาที่ใช้คือ ยาฮู กูเกิล และเอ็มเอสเอ็น ปัญหาที่

นักศึกษาพบคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อการใช้ ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการอื่นๆ เพิ่ม เช่น บริการบรรณานุกรม ดัชนี และสาระสังเขป บริการยืมระหว่างห้องสมุด บุคลากรห้องสมุดไม่ช่วยเหลือนักศึกษาในการใช้บริการ

มุฮัมมัด, คาลิด และฟาร์ซาบา (Muhammad , Khalid & Farzaba, 2008, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยปัญจาบ (University of the Panjab) เมืองลาฮอร์ (Lahore) ประเทศปากีสถาน ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์มีความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างกัน อาจารย์ส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับหนังสือ การแสวงหาสารสนเทศภายในห้องสมุดพบปัญหาสำคัญคือ จำนวนทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ผลจากการศึกษาเรื่องนี้ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศศาสตร์ได้ออกแบบและเสนอแผนงานบริการห้องสมุดและสารสนเทศที่ใหม่และทันสมัยสำหรับอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านงานบริการห้องสมุดในประเทศปากีสถานควรศึกษางานวิจัยอื่นอีกที่เกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ เพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและจัดบริการที่เหมาะสมแก่กลุ่มผู้ใช้ที่แตกต่างกันต่อไป

เบรห์เม (Brehme, 2010, บทคัดย่อ) ศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาปริญญาเอกที่ศึกษาในระบบทางไกลกับระบบประจำ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสุ่มตัวอย่าง และทำการสัมภาษณ์นักศึกษาปริญญาเอกจำนวน 20 คน (10 คน ศึกษาในระบบทางไกล และอีก 10 คน ศึกษาในระบบประจำในมหาวิทยาลัย) วิธีการสัมภาษณ์ใช้ทั้งทางโทรศัพท์และผ่านระบบสไกป์ (Skype) และอินเทอร์เน็ตในระบบแทปอิน (Tapped in) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาปริญญาเอกที่ศึกษาในระบบทางไกลเข้าถึงฐานข้อมูลวิจัยทางอิเล็กทรอนิกส์ได้สะดวก แต่มีความรู้สึกโดดเดี่ยว ไม่มีส่วนร่วมในการสนทนาปราศรัยทางวิชาการกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน รู้สึกห่างเหินจากคณะอีกทั้งมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่านักศึกษาปริญญาเอกระบบประจำ ซึ่งไม่ชอบใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย แต่ชอบค้นคว้าสารสนเทศเพื่อการทำวิจัยโดยผ่านระบบออนไลน์จากบ้านพัก

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาความต้องการสารสนเทศในสาขาอาชีพอื่นๆ บาทแลง (Batlang, 1999, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารสนเทศของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสหราชอาณาจักร ที่ประกอบด้วย อังกฤษ สกอตแลนด์ เวลส์ และไอร์แลนด์เหนือ เนื่องจากคำขอใช้บริการห้องสมุดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความพึงพอใจต่อบริการห้องสมุดในระดับสูงมาก และมีความเห็นว่า

ห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศสำคัญที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย สามารถตอบสนองความต้องการสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วตรงกับความต้องการ

โอดิก (Otik, 2000, pp. 241-251) ศึกษาความต้องการสารสนเทศด้านกฎหมายของนักกฎหมายระดับท้องถิ่นในสำนักงานกฎหมาย เมืองคีสุมู (Kisumu) ประเทศเคนยา โดยการสัมภาษณ์และการสังเกต ผลการศึกษาพบว่า นักกฎหมายประสบปัญหาในการเข้าถึงสารสนเทศด้านกฎหมาย เพราะนักกฎหมายยังไม่มีห้องสมุดในหน่วยงานของตน เพราะปัจจุบันพวกเขาใช้บริการห้องสมุดของตุลาการ ซึ่งไม่สะดวกนักสำหรับผู้ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวคือ นักกฎหมายต้องสร้างห้องสมุดกฎหมายขึ้นมาใช้เอง โดยอยู่ในลักษณะของความร่วมมือกัน

มาร์เซลลา, แบ็กซ์เตอร์, เดวิส และเทิร์นสตรา (Marcella, Baxter, Davies & Toornstra, 2007, pp. 920-934) ศึกษาความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้เอกสารของศูนย์เอกสารรัฐสภา (Parliamentary Documentation Centre; PDC) กรุงบรัสเซลส์ การศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ใช้บริการห้องสมุดจำนวน 72 คน และพนักงาน 11 คน รวม 83 คน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศและทักษะการใช้ห้องสมุดของผู้ใช้เป็นประโยชน์ต่อความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ สารสนเทศที่มีความพร้อมในการใช้มากที่สุดจะได้รับการใช้สูงสุด และผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการเข้าถึงสารสนเทศที่ง่าย

นอกจากด้านการศึกษา และด้านอาชีพ ยังมีการศึกษาความต้องการสารสนเทศด้านสุขภาพ ด้านสังคม และด้านอื่นๆ ซึ่งมีผู้ศึกษาไว้ดังนี้ ไลลา (Laila, 2007, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยการแสวงหาสารสนเทศด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคมะเร็งชาวจอร์แดน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ป่วยและผู้ให้การรักษา การศึกษานี้รวบรวมตัวอย่างผู้ป่วยโรคมะเร็ง 37 คน และผู้ดูแล 41 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 78 คน มีผู้ตอบกลับที่เป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคิดเป็นร้อยละ 56.4 โดยใช้สารสนเทศด้านสุขภาพบนอินเทอร์เน็ตเพียงร้อยละ 4.6 ผลการศึกษาพบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ต มีความต้องการสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตสูง โดยใช้เพื่อแสวงหาสารสนเทศ ด้านสุขภาพ และ ไม่ได้แสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่นใด

ซัคเคอร์แมน (Zuckerman, 2009, บทคัดย่อ) สำนวจพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศออนไลน์ด้านสุขภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแมริแลนด์ (University of Maryland) ในเขตเมืองบัลติมอร์ โดยแจกแบบสอบถามไปยังนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 327 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 78 ค้นหาสารสนเทศ

ด้านสุขภาพทางอินเทอร์เน็ต และมีการเปรียบเทียบข้อมูลจากเว็บไซต์สุขภาพมากกว่าหนึ่งแหล่ง ทั้งนี้คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้น ประเทศกำเนิด ประเทศที่อยู่ และความถี่ในการพบแพทย์

ฮูมา (Huma, 2006, บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้ป่วยชาวปากีสถานในพื้นที่เบย์ ซานฟรานซิสโก (The San Francisco Bay Area) สหรัฐอเมริกา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพและใช้การสัมภาษณ์เพื่อติดตามการใช้สื่อของผู้ป่วยชาวปากีสถาน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สื่อที่หลากหลายของผู้ป่วยมีปัจจัยที่มีผลสำคัญ 4 ประการคือ ความชำนาญภาษาอังกฤษ ประเทศภูมิลำเนา ระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ระดับการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ป่วยชาวปากีสถานเลือกใช้รูปแบบและแหล่งของสื่อที่หลากหลาย ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ อีกทั้งเทคโนโลยีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา อินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นสื่อที่นิยมมากที่สุดในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้ป่วยชาวปากีสถาน มีการชมโทรทัศน์เพื่อติดตามความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ แต่เทคโนโลยีก็ไม่ได้ทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันของผู้ป่วยชาวปากีสถานในเขตดังกล่าว

เชิร์น และซ็อง (Chern & Siong, 2006, pp. 60-68) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักดนตรีพื้นเมือง 14 คน ในประเทศนิวซีแลนด์โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ บริการที่ใช้ และอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศ ผลการศึกษาได้ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ห้องสมุดควรพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้สมบูรณ์กว่าที่เป็น และควรออกแบบงานบริการที่ตอบสนองความต้องการสารสนเทศของนักดนตรีพื้นเมือง เช่น การค้นหาแบบเบ็ดเสร็จจุดเดียว และบรรณารักษ์ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญหัวเรื่องด้านดนตรี เป็นต้น

วิลเลียมส์ (Williams, 2008, บทคัดย่อ) ศึกษาความอยากรู้ในการแสวงหาสารสนเทศ เพราะเชื่อในทฤษฎีเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ (Affective Intelligence) ที่ว่า ความอยากรู้อิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของบุคคล เพราะความอยากรู้จะทำให้มนุษย์พยายามค้นหาสารสนเทศใหม่ๆ อย่างกระตือรือร้น การศึกษานี้มีสมมติฐาน 3 ข้อ คือ 1. ผู้ที่อยากรู้จะสามารถจัดการพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศได้ดีขึ้น 2. เมื่อมนุษย์อยากรู้พวกเขาจะเลือก ใช้แหล่งสารสนเทศที่มีความพร้อมและมีประสิทธิภาพต่อการใช้ 3. ผู้ที่อยากรู้จะพร้อมที่จะแสดงความเห็นบ่อยกว่าผู้ที่ไม่อยากรู้ การศึกษาได้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีวิจัยตามแบบของมาร์คัส นอร์แมน (Marcus Norman) และ แมคคูน (MacKuen) ปี 1993 วัดความอยากรู้ ผลการศึกษาสนับสนุน ทฤษฎีความฉลาดทางอารมณ์และสอดคล้องกับสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

สำหรับในประเทศไทยมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศมาอย่างยาวนานเกือบ 20 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 จนถึงปัจจุบัน โดยมีการศึกษาความต้องการสารสนเทศของบุคลากรในหลากหลายวิชาชีพ อาทิ การศึกษา การเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ เป็นต้น นับเป็นหลักฐานที่ยืนยันได้ว่า สารสนเทศมีบทบาทสำคัญเกี่ยวข้องกับมนุษย์มาโดยตลอด หลังจากปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา มีการศึกษาเรื่องความต้องการสารสนเทศในด้านต่างๆ ดังนี้ ในด้านการศึกษา สายฝน นูชา (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการและสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาและอาจารย์ในสถาบันวิทยบริการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยเปรียบเทียบความต้องการและสภาพการใช้ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งปัญหาในการใช้บริการ การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 592 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะบริหารธุรกิจ เพศชายที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ส่วนอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์เพศชาย อายุระหว่าง 25-30 ปี มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-5 ปี และไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ ทั้งอาจารย์และนักศึกษาใช้บริการในเวลาทำการ มีความถี่ในการใช้สัปดาห์ละ 2-5 ครั้ง โดยใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้า พัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ ใช้วิธีการสืบค้นจากโปรแกรมสืบค้นของห้องสมุด สาเหตุที่มาใช้บริการน้อยนักศึกษานี้ให้เหตุผลว่า เนื่องจากที่ตั้งห้องสมุดอยู่ห่างไกล ส่วนอาจารย์เนื่องจากมีห้องสมุดอื่นที่ใช้อยู่เป็นประจำ ด้านความต้องการผู้ใช้ต้องการทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ ผลงานวิชาการ วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัย ด้านบริการผู้ใช้บริการใช้บริการต่างๆ ไป ได้แก่ บริการยืม-คืน บริการอินเทอร์เน็ต บริการพิมพ์งานและบริการถ่ายเอกสาร ส่วนปัญหาคือ ประเภทของสารสนเทศมีน้อย ไม่หลากหลายและไม่เพียงพอต่อความต้องการ โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติมีความผิดพลาดบ่อย ในห้องสมุดมีเสียงดังรบกวนและบุคลากรที่ให้บริการมีจำนวนน้อย

อัญชลี สากระแสร (2545) ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยศึกษาเปรียบเทียบความต้องการและการใช้ในด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์ และแหล่งสารสนเทศ ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์มีความต้องการสารสนเทศด้านการจัดการอุตสาหกรรมระดับมาก โดยต้องการในรูปแบบสิ่งตีพิมพ์ ได้แก่ หนังสือและตำรา รองลงมาคือ วารสารและนิตยสาร นอกจากนี้ยังต้องการสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และต้องการสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมทั้งภาษาไทยและ

ภาษาอังกฤษที่มีอายุไม่เกินหนึ่งปี โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อการสอน การวิจัย และเขียนบทความทางวิชาการ อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศภายในสถาบัน รองลงมาคือจากแหล่งสารสนเทศภายนอกและจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ปัญหาที่พบในการใช้สารสนเทศคือ สารสนเทศมีน้อยและรวบรวมจัดเก็บไม่ต่อเนื่อง วุฒิการศึกษาและระยะเวลาปฏิบัติงานสอนที่ต่างกันไม่มีผลต่อความต้องการและการใช้สารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม

พัชร พิพิธกุล (2547) ศึกษาการใช้บริการและความต้องการบริการสารสนเทศห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษาศาสนาบันการบินพลเรือน โดยศึกษาในด้านบริการสารสนเทศ ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาและความต้องการบริการสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ใช้สารสนเทศเพื่อเตรียมการสอน เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ตลอดจนเพื่อติดตามข่าวสารด้านการบิน บริการที่ใช้ได้แก่ บริการยืม-คืน วิธีการที่แสวงหาคือ วิธีเดินดูตามชั้น รองลงมาคือ สอบถามจากบรรณารักษ์และให้เพื่อนร่วมงานช่วยหาให้ เวลาที่มาใช้บริการคือ เวลาที่ว่างจากการสอน ทรัพยากรที่ใช้มากที่สุดคือ หนังสือ ตำราทางวิชาการภาษาอังกฤษ ปัญหาในการใช้บริการคือ หนังสือวิชาการภาษาไทยมีน้อย รองลงมาคือ บรรณารักษ์ให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ คอมพิวเตอร์ให้บริการมีน้อย และวารสารมีให้บริการไม่เพียงพอ ส่วนการใช้บริการของนักเรียนจะใช้ห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำรายงาน วิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ คือ เดินดูตามชั้น ช่วงเวลาที่นักศึกษาใช้บริการคือช่วงพักกลางวัน ปัญหาในการใช้บริการคือ หนังสือวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีน้อย และไม่มีเครื่องมือช่วยค้นวารสารฉบับล่วงเวลา

เอกอนงค์ ดวงจักร (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์ ในด้านวัตถุประสงค์ ทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ เกณฑ์ในการคัดเลือกแหล่ง วิธีการสืบค้น และปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับจากการแสวงหา ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาจะเลือกแหล่งสารสนเทศที่ใกล้ตัวและเข้าถึงได้ง่ายอย่างหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ และใช้เพื่อประกอบการเรียน โดยวิธีสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต ทรัพยากรที่ใช้คือ หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์และฐานข้อมูลออนไลน์ สาขาของสารสนเทศที่ใช้ได้แก่ เคมี คอมพิวเตอร์ นันทนาการ การพักผ่อน ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว ภาษาและภาษาศาสตร์ ปัญหาในการใช้พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านทรัพยากรที่ไม่เพียงพอ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านวิธีการสืบค้นและปัญหาอื่นๆ

นอกจากด้านการศึกษแล้วมีผู้ศึกษาเรื่องความต้องการและการใช้สารสนเทศเพื่อการประกอบอาชีพดังนี้ กมลทิพย์ หอนาวานนท์ (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศด้านการตลาดของผู้ประกอบการส่งออกอาหารสดและอาหารแปรรูปในประเทศไทยในด้านสภาพการใช้ ความต้องการใช้สารสนเทศ เปรียบเทียบสภาพการใช้และความต้องการสารสนเทศของผู้ประกอบการที่สถานภาพแตกต่างกัน ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านการแสวงหาสารสนเทศและคุณภาพของสารสนเทศ โดยศึกษาจากผู้ประกอบการอาหารส่งออกและอาหารแปรรูปที่ขึ้นทะเบียนกับกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 109 บริษัท เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้สารสนเทศด้านการตลาดประกอบด้วย ข้อมูลตลาดต่างประเทศ ข้อมูลทางการแข่งขัน ข้อมูลด้านราคา และข้อมูลด้านกฎระเบียบต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาในเรื่องความไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้สารสนเทศและมีความต้องการสารสนเทศในระดับสูง ด้านความต้องการสารสนเทศทางการตลาดที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญและมีความถี่ในการใช้งานสูงที่สุดคือ ด้านกฎระเบียบต่างๆ ข้อมูลตลาดต่างประเทศ ข้อมูลด้านราคา แหล่งวัตถุดิบและราคาวัตถุดิบจากแหล่งต่างๆ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศคือ ผู้ประกอบการมีปัญหาเรื่องความไม่สะดวกในการติดต่อหน่วยงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีปัญหาคุณภาพสารสนเทศในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความถี่ของการใช้สารสนเทศในด้านต่างๆ พบว่ามีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยเรื่องประสบการณ์และตำแหน่ง

สกุลไชย ขำประถม (2546, บทคัดย่อ) ศึกษาการเปิดรับและความต้องการสารสนเทศทางการเกษตรในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักวิชาการเกษตร โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานของบุคคลและปัจจัยที่สนับสนุนการใช้สารสนเทศ การเปิดรับสารสนเทศทางการเกษตรจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านอื่นๆ ที่สนับสนุนการใช้สารสนเทศของนักวิชาการเกษตรจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า นักวิชาการเกษตรส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการฝ่ายปฏิบัติการที่มีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์โดยการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลาในช่วงเข้าก่อนปฏิบัติงานค้นหาสารสนเทศ เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านอื่นๆ พบว่าความต้องการสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และหน่วยงานที่สังกัด

นิศากร นครพิน (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการบริหารของผู้บริหารอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้

แนวคิด 4 ประการ ได้แก่ ความถูกต้อง การทันเวลา ความสอดคล้องกับงาน และความสามารถตรวจสอบได้ ผนวกกับแนวคิดเรื่องความสมดุลของลักษณะเชิงคุณภาพ 4 ประการ คือ ความเข้าใจได้เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ การเปรียบเทียบกันได้และความเชื่อถือได้ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ศึกษาอยู่ใน 5 กลุ่มตำแหน่ง ได้แก่ เจ้าของกิจการ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน ผู้จัดการฝ่ายขาย ผู้จัดการโรงงาน และผู้จัดการทั่วไป จากโรงงาน 34 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า รายงานข้อมูลทางบัญชีที่มีความสมบูรณ์คือ ต้องมีความสมบูรณ์ของข้อมูล มีความครบถ้วน เชื่อถือได้ และเข้าใจง่าย ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน นอกจากนี้ยังต้องการข้อมูลเพื่อตัดสินใจกำหนดราคาขาย ซึ่งเป็นข้อมูลของคู่แข่งชั้น ข้อมูลกำไร และข้อมูลรายงานสภาพเศรษฐกิจ

กิตติชัย เหลี่ยมวานิช (2548) ศึกษาความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชนของแม่บ้านเกษตรกรสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยผ่านสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ เอกสารเผยแพร่ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยเปรียบเทียบกับลักษณะส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมบางประการ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการรับสื่อต่างๆ การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์แม่บ้านเกษตรกร จำนวน 180 คน พบว่า แม่บ้านเกษตรกร ส่วนใหญ่ได้รับสารสนเทศผ่านสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รองลงมาได้รับสารสนเทศผ่านวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ จากเพื่อนบ้านและอินเทอร์เน็ต แม่บ้านเกษตรกร มีปัญหาในการรับสื่อแตกต่างกันในแต่ละประเภท คือ สื่อประเภทหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์พบว่า ไม่มีสิ่งพิมพ์เผยแพร่และมีสื่ออื่นที่น่าสนใจมากกว่า สื่อวิทยุกระจายเสียงเข้าใจยาก ไม่น่าสนใจ เนื้อหาไม่ตรงกับสภาพพื้นที่ สื่อโทรทัศน์เนื้อหาไม่ตรงกับสภาพพื้นที่ และออกอากาศในเวลาที่ไม่ตรงกับช่วงเวลาที่แม่บ้านเกษตรกร ว่าง ปัญหาของสื่อคอมพิวเตอร์คือ ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว และไม่มีเวลาใช้

จุฑาทิพย์ จันทร์ลูน (2548) ศึกษาการใช้สารสนเทศของตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองในห้องสมุดกฎหมายมหาชน โดยศึกษาเปรียบเทียบการใช้และความต้องการสารสนเทศตามตำแหน่ง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการใช้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลปกครองกรุงเทพ และภูมิภาครวมทั้งสิ้น 8 แห่ง จำนวน 236 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง และใช้วิธีสืบค้นตามชั้นหนังสือ การใช้

สารสนเทศจะใช้สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือและตำราทางกฎหมายมากที่สุด สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้เว็บไซต์ด้านกฎหมายมากที่สุด ใช้บริการยืม-คืนมากที่สุด ด้านเนื้อหาสารสนเทศจะใช้เนื้อหาเกี่ยวกับการกระทำละเมิด หรือความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎหมายที่ใช้มากที่สุดคือ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ที่พบมากที่สุดคือ พื้นที่ให้บริการน้อย ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับน้อยคือ ปัญหาในการยืม-คืน ที่เห็นว่ามีระเบียบขั้นตอนมาก

วิศิษฐ์ ธีรวัฒน์เศรษฐ์ (2548, บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้สารสนเทศของบุคลากรฝ่ายข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงในกรุงเทพฯ ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ แหล่งสารสนเทศที่ใช้เนื้อหา ภาษาและอายุของสารสนเทศที่ใช้ รวมไปถึงปัญหาในการใช้สารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรฝ่ายข่าวมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บโปรแกรมค้นหา (search engine) รองลงมาได้แก่ หนังสือพิมพ์ บทข่าว (สคริปต์) เอกสาร และวารสารข่าว ในด้านอายุของสารสนเทศจะใช้ที่มีอายุไม่เกิน 1 เดือน ส่วนใหญ่ใช้เป็นภาษาไทย ปัญหาในการใช้สารสนเทศคือการขอใช้สารสนเทศจากหน่วยงานราชการและเอกชนมีขั้นตอนที่ยุ่งยากล่าช้า

ยุพา วัฒนศักดิ์ากุล (2549) ศึกษาการใช้สารสนเทศของเลขานุการ โดยศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ สภาพการใช้ และปัญหาการใช้สารสนเทศ การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตัวอย่างซึ่งเป็นเลขานุการที่เป็นสมาชิกสมาคมเลขานุการสตรีแห่งประเทศไทยจำนวน 12 ราย จากประชากรทั้งหมด 203 ราย ซึ่งคัดเลือกโดยพิจารณาจากความแตกต่างของประเภทธุรกิจโดยใช้ทฤษฎีสภาวะแวดล้อมการใช้สารสนเทศของโรเบิร์ต เอส. เทเลอร์ (Robert S. Taylor) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สารสนเทศของเลขานุการได้แก่ องค์กรต้นสังกัดของเลขานุการ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของเลขานุการเอง ผู้บังคับบัญชา คู่ค้า และทัศนคติต่อเทคโนโลยีและการใช้เครือข่ายของเลขานุการ การใช้สารสนเทศของเลขานุการจะใช้เพื่อการปฏิบัติงาน โดยมีจุดเริ่มต้นของการใช้มาจากผู้บังคับบัญชาและการได้รับไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาการใช้สารสนเทศคือ ระบบเทคโนโลยีขององค์กรที่ล่าช้า พื้นที่จัดเก็บข้อมูลในระบบมีจำกัด สารสนเทศขาดความแม่นยำและไม่ทันสมัย

อรอุมา สืบกระพัน (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของวิศวกร บริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส เพื่อหาแนวทางการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของวิศวกร การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า วิศวกรส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศจากเพื่อนร่วมงานในระดับมาก

รองลงมาใช้สารสนเทศผ่านอินเทอร์เน็ต เนื้อหาของสารสนเทศที่ใช้ในระดับมากเป็นสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานี วิศวกรส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศจากแผนกบุคคล และสารสนเทศที่ผ่านระบบเครือข่ายภายในองค์กร ต้องการเนื้อหาเกี่ยวข้องกับธุรกิจในระดับปานกลาง พฤติกรรมส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศจากเพื่อนร่วมงาน และแสวงหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่เป็นภาษาไทย โดยแสวงหาด้วยตนเองทุกวัน ปัญหาในการใช้คือ สิ่งพิมพ์ในหน่วยงานมีไม่เพียงพอ

นอกจากนั้นยังมีผู้ศึกษาความต้องการสารสนเทศในด้านสุขภาพ ได้แก่ กมลลาศ วรรณอุดม (2545) ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจังหวัดนครราชสีมาในด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา แหล่งสารสนเทศที่ใช้และปัญหาในการใช้สารสนเทศ โดยศึกษาจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยจำนวน 350 แห่ง ใช้กลุ่มตัวอย่าง 266 คนใน 3 ตำแหน่งได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยใช้สารสนเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการด้านสาธารณสุข เพื่อให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน เพื่อจัดฝึกอบรม และเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อการบริหารงาน ตลอดจนเพื่อการรักษา รูปแบบของสารสนเทศที่ใช้ได้แก่ ภาพโปสเตอร์ และตำราทางวิชาการ เนื้อหาของสารสนเทศที่ใช้มากที่สุดคือ ด้านการพยาบาล และแหล่งสารสนเทศที่ใช้มากที่สุดคือ โทรทัศน์ ปัญหาในระดับสูงสุดในการใช้สารสนเทศคือ ไม่มีคู่มือ โทรศัพท์สำหรับการเชื่อมต่อเพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

บุญทริกา สารมณี (2546, บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการออกกำลังกายของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง โดยเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเพื่อการออกกำลังกายระหว่างหญิงและชาย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลางมีความต้องการสารสนเทศเพื่อการออกกำลังกายในระดับมาก เพศหญิงและเพศชายมีความต้องการสารสนเทศแตกต่างกัน

อัชฎา เหมะจันทร์ (2546) ศึกษาความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยาของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี และเปรียบเทียบความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยาของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา ระดับรายได้ และระยะเวลาที่เป็นโรค โดยศึกษาจากผู้ป่วยจำนวน 345 คน การศึกษาวิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาโดยสอบถามเกี่ยวกับยา และแหล่งสารสนเทศเกี่ยวกับยา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่างกันมีระดับ

การได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับยาและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมแตกต่างกัน แต่ผู้ป่วยที่มีระยะเวลาเป็นเบาหวานแตกต่างกันมีระดับความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยาไม่แตกต่างกัน

พวงผกา มาลีวัตร (2551) ศึกษาความต้องการสารสนเทศของเจ้าของสุนัขระหว่างที่มาใช้บริการหน่วยฉุกเฉินและสัตว์ป่วยวิกฤติที่โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน โดยศึกษาผลลัพธ์ของความต้องการสารสนเทศที่มีผลต่อเจ้าของสุนัข โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีเซ็นส์เมกกิง (sense-making) ของเบอร์ลินดา เดอริวิน (Berlinda Dervin) ซึ่งศึกษากระบวนการทางความคิดที่มีผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง ที่เปรียบเทียบว่า การที่บุคคลแสวงหาสารสนเทศในสถานการณ์ที่มีปัญหา เมื่อได้สารสนเทศที่ต้องการก็จะช่วยลดปัญหาของเขาได้

ส่วนการศึกษาในด้านอื่นๆ มีผู้ศึกษาเรื่องความต้องการสารสนเทศไว้ดังนี้ กิ่งแก้ว ประติติงโข (2550) ศึกษาการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้ ในด้านปัญหาการใช้และแนวทางแก้ปัญหา เพื่อหายุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและเพื่อจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ให้เกิดความยั่งยืน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดกลุ่มอีสานใต้จำนวน 398 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล นอกจากนี้ยังมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอีกจำนวน 100 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 42 คน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีการใช้และความต้องการสารสนเทศที่อยู่ในรูปแบบของสิ่งตีพิมพ์มาก นอกจากนั้นยังต้องการสารสนเทศที่เป็นภาพถ่าย สื่ออินเทอร์เน็ต เนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ รองลงมาคือ สถานที่ตั้ง แหล่งสารสนเทศที่ใช้คือ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบันได้แก่ ศูนย์ข้อมูลประจำสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมาได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และมีการใช้แหล่งสารสนเทศจากบุคคล ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน และแหล่งส่วนบุคคล ในด้านภาษานักท่องเที่ยวไทยใช้สารสนเทศภาษาไทย ปัญหาในการใช้คือ ไม่ทราบวิธีใช้สารสนเทศบางประเภท ปัญหาด้านเนื้อหาคือ ไม่ตรงกับความต้องการ และแหล่งบริการสารสนเทศมีน้อย ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศต้องการใช้สารสนเทศจากหนังสือมากที่สุด สิ่งไม่ตีพิมพ์ใช้รูปภาพ มีความต้องการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด เนื้อหาของสารสนเทศที่ใช้ใช้เกี่ยวกับสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งสารสนเทศที่ใช้ใช้จาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) นักท่องเที่ยวต่างประเทศใช้สารสนเทศภาษาอังกฤษ รองลงมาเป็นภาษาจีน และญี่ปุ่นตามลำดับ ปัญหาในการใช้สารสนเทศคือ ไม่ทราบว่าสารสนเทศที่ต้องการอยู่ในรูปแบบใด นอกจากนั้นยังไม่ตรงกับความต้องการ ไม่เพียงพอต่อการใช้ สารสนเทศภาษาอังกฤษมีน้อย

ตารางที่ 2.1
สรุปผลการศึกษา

ด้านการศึกษา

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
วีดิและแทนเนอร์ (2001)	ความต้องการสารสนเทศและบริการสารสนเทศของห้องสมุดศิลปะ	การสำรวจ - แจกแบบสอบถาม	นักศึกษาและอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเท็กซัสเท็ก	นักศึกษาและอาจารย์ใช้บริการยืม-คืน บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการจองทรัพยากรจากทางไกล บริการฐานข้อมูลและบริการอื่นๆ นอกจากนี้ยังต้องการใช้บริการจากแหล่งสารสนเทศอื่นๆ อาทิ ห้องสมุดส่วนตัว ร้านหนังสือ ศูนย์ศิลปะ และต้องการให้บรรณารักษ์เป็นผู้ประสานงานเพื่อสร้างความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
วิลเลียมส์ (2003)	ศึกษาพฤติกรรมและการแสวงหาสารสนเทศของประธานสมาคมการศึกษาแห่งชาติ สาขาในแต่ละรัฐ	การสำรวจ - การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว และสำรวจผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	ประธานสมาคมการศึกษาแห่งชาติสาขาในแต่ละรัฐ	ประธานสมาคมการศึกษา มีพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศด้วยการสอบถามจากผู้รู้โดยตรง และแลกเปลี่ยนสารสนเทศกัน ส่วนใหญ่เป็นสารสนเทศที่เกี่ยวกับงานในตำแหน่งที่รับผิดชอบ แล้วให้ผู้ได้บังคับบัญชาหาให้
อะจายี (2004)	ศึกษาการใช้ห้องสมุดและพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาแพทย์	การสำรวจ - แจกแบบสอบถาม	นักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยบาเพมิ อิวาโล ประเทศไนจีเรีย (611 คน)	นักศึกษาแพทย์ใช้ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้าสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ทรัพยากรส่วนใหญ่ที่ใช้มากที่สุดคือ หนังสือ ตำรา แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ดัชนี บรรณานุกรมและสารสังเขป และเห็นว่าห้องสมุดยังเป็นแหล่งสารสนเทศที่มีประโยชน์

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
โมฮัมเหม็ด (2007)	สำรวจความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักวิชาการสาขาสังคมศาสตร์	การวิจัยเชิงปริมาณ-แบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพ - การสัมภาษณ์ทางอินเทอร์เน็ต การสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า และการจัดประชุมกลุ่มย่อย	นักวิชาการสาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุลต่านการ์นูส ประเทศโอมาน	นักวิชาการสาขาสังคมศาสตร์มีปัญหาเรื่องแหล่งสารสนเทศที่มีอย่างจำกัด เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเร็วต่ำ สารสนเทศภาษาอาหรับไม่เพียงพอ ความต้องการสารสนเทศของนักวิชาการ จะเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ ตำแหน่งทางวิชาการ และหน่วยงานที่สังกัด
รูบีนา (2008)	ศึกษาความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยอิสลามีย์ เมืองบาฮาลปูร์ ประเทศปากีสถาน	การสำรวจ - แจกแบบสอบถาม	นักศึกษามหาวิทยาลัยอิสลามีย์ เมืองบาฮาลปูร์ ประเทศปากีสถาน	นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจสารสนเทศของห้องสมุด มีการใช้สารสนเทศเพื่อศึกษาค้นคว้าทางวิชาการและทำวิจัย นักศึกษาเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ปัญหาในการใช้คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการอื่นๆ เพิ่ม บุคลากรห้องสมุดไม่ช่วยเหลือในการค้นคว้า
มูฮัมมัด, คาลิด และฟาร์ฮาบ (2008)	ศึกษาความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์	ไม่ได้ระบุ	อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยปัญจาบ ประเทศปากีสถาน	อาจารย์มีความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างกัน อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับหนังสือ ปัญหาในการใช้คือ จำนวนทรัพยากรสารสนเทศไม่เพียงพอ ผลการศึกษาทำให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศสามารถออกแบบเสนอแนะงานบริการห้องสมุดและสารสนเทศที่ใหม่และทันสมัย สำหรับอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์
เบรห์เม (2010)	ศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาปริญญาเอก ที่ศึกษาในระบบทางไกลกับระบบประจำ	การวิจัยเชิงคุณภาพ-การสุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ (นักศึกษาทั้งหมดจำนวน 20 คน นักศึกษาทางไกล 10 คน นักศึกษาประจำ 10 คน)	นักศึกษาระดับปริญญาเอกที่ศึกษาในระบบทางไกลและระบบประจำ	นักศึกษาที่ศึกษาในระบบทางไกลเข้าถึงแหล่งข้อมูลวิจัยทางอิเล็กทรอนิกส์ได้สะดวก แต่มีความรู้สึกโดดเดี่ยว ห้างเหิน ไม่มีส่วนร่วมและมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่านักศึกษาในระบบประจำ

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
สายฝน นุชา (2545-2002)	ศึกษาความต้องการและสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาและอาจารย์ในสถาบันวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	การสำรวจ - แจกแบบสอบถาม	นักศึกษาและอาจารย์ สถาบันวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (592 คน)	นักศึกษาที่มาใช้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาปี 4 อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ ทั้งนักศึกษาและอาจารย์ใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-5 ครั้ง ใช้เพื่อค้นคว้าหาความรู้ พัฒนาวิชาชีพ ต้องการทรัพยากรประเภทหนังสือ ตำรา ผลงานวิชาการ งานวิจัย ปัญหาในการใช้คือ ประเภทของสารสนเทศมีน้อย ไม่หลากหลายและไม่เพียงพอ โปรแกรมห้องสมุดผิดพลาดบ่อย ห้องสมุดมีเสียงดังและบุคลากรให้บริการมีน้อย
อัญชลี สากะแสงร์ (2545-2002)	ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยของรัฐ	การสำรวจ - แจกแบบสอบถาม	อาจารย์สอนวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยของรัฐ	อาจารย์ต้องการสารสนเทศด้านการจัดการอุตสาหกรรมระดับมาก ต้องการทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสิ่งตีพิมพ์ หนังสือ ตำรา และวารสาร โดยใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน การวิจัยและเขียนบทความวิชาการ อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศจากภายในสถาบัน ปัญหาคือ สารสนเทศมีน้อยและรวบรวมจัดเก็บไม่ต่อเนื่อง
พัชร พิพิฏกุล (2545-2002)	การใช้บริการและความต้องการบริการสารสนเทศห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา สถาบันการบินพลเรือน	การสำรวจ - แจกแบบสอบถาม	อาจารย์และนักศึกษา สถาบันการบินพลเรือน	อาจารย์ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อเตรียมการสอน และศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ตลอดจนถึงติดตามข่าวสารด้านการบิน ใช้บริการยืม-คืน วิธีในการหาสารสนเทศคือ เดินดูตามชั้นและถามจากบรรณารักษ์ ส่วนนักศึกษาใช้เพื่อทำรายงาน วิธีในการหาสารสนเทศก็คือ เดินดูตามชั้นเช่นกัน ปัญหาในการใช้ของอาจารย์คือหนังสือวิชาการภาษาไทยมีน้อย ส่วนของนักศึกษาคือหนังสือวิชาการทั้งไทยและอังกฤษมีน้อย และไม่มีเครื่องมือค้นวารสารฉบับล่วงหน้า
เอกอนงค์ ดวงจักร (2549-2006)	ศึกษาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาริษยาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสนามจันทร์	การสำรวจ - แจกแบบสอบถาม	นักศึกษาริษยาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสนามจันทร์	นักศึกษาจะเลือกใช้แหล่งสารสนเทศที่ใกล้ตัว เข้าถึงง่าย ใช้เพื่อประกอบการเรียน โดยสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต ทรัพยากรที่ใช้คือ หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ วารสาร สาขาของสารสนเทศที่ใช้มีเนื้อหาด้านเคมี คอมพิวเตอร์ นันทนาการ การพักผ่อน นักศึกษามีปัญหาด้านทรัพยากร ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านวิธีการสืบค้นและอื่นๆ

ด้านอาชีพ

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
बाटแลง (1999)	ความต้องการสารสนเทศของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสหราชอาณาจักร	ไม่ได้ระบุไว้	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอังกฤษ สกอตแลนด์ เวลส์ และไอร์แลนด์เหนือ	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความพึงพอใจต่อบริการของห้องสมุดและมีความเห็นว่าห้องสมุดเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย สามารถตอบสนองความต้องการได้รวดเร็วและได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการ
โอดิก (2000)	ความต้องการสารสนเทศด้านกฎหมายของนักกฎหมายระดับท้องถิ่นในสำนักงานกฎหมาย เมืองกีซุมู	การวิจัยเชิงคุณภาพ-การสัมภาษณ์ การสังเกต	นักกฎหมายระดับท้องถิ่นในสำนักงานกฎหมาย เมืองกีซุมู ประเทศเคนยา	นักกฎหมายประสบปัญหาในการเข้าถึงสารสนเทศด้านกฎหมาย ผลการศึกษาเสนอให้สร้างห้องสมุดกฎหมายขึ้นมาใช้เอง โดยอยู่ในลักษณะของความร่วมมือกัน
มาร์เซลลา, แบ็กชเตอร์, เดวิสและเทรินสตรา (2007)	ความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้เอกสารรัฐสภา	การวิจัยเชิงคุณภาพ-การสัมภาษณ์	ผู้ใช้ห้องสมุดและพนักงาน	พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศและทักษะการใช้ห้องสมุดของผู้ใช้เป็นประโยชน์ต่อความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ สารสนเทศที่มีความพร้อมจะได้รับการใช้สูงสุด และผู้ใช้บริการจะพึงพอใจสารสนเทศที่เข้าถึงง่าย

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
กมลทิพย์ หอนาวา นนท์ (2545-2002)	ความต้องการและการใช้สารสนเทศด้าน การตลาดของผู้ประกอบการส่งออกอาหาร	การสำรวจ- แบบสอบถาม	ผู้ประกอบการส่งออก อาหารสดและอาหาร แปรรูปที่ขึ้นทะเบียนกับ กรมทะเบียนการค้า (109 บริษัท)	ผู้ประกอบการมีความต้องการสารสนเทศด้านการตลาด ซึ่งข้อมูลประกอบด้วย ข้อมูลตลาดต่างประเทศ ข้อมูลทางการแข่งขัน ข้อมูลด้านราคา และข้อมูลด้าน กฎระเบียบ มีปัญหาในเรื่องความสะดวกในการติดต่อขอสารสนเทศทั้งภายใน และภายนอกประเทศ ส่วนปัญหาเรื่องคุณภาพสารสนเทศมีปัญหาระดับปานกลาง
สกุลไชย ข้าประดม (2546-2003)	การเปิดรับและความต้องการสารสนเทศ ทางการเกษตรในระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตของนักวิชาการเกษตร	การสำรวจ- แบบสอบถาม	นักวิชาการเกษตร (120 คน)	นักวิชาการเกษตรส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการฝ่ายปฏิบัติการที่มีความรู้พื้นฐานการ ใช้คอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง จะค้นหาสารสนเทศในช่วงเวลาตอนเช้าก่อนปฏิบัติงาน การศึกษาพบว่าความต้องการมีความสัมพันธ์กับอายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ และหน่วยงานที่สังกัด
นิศากร นครพิน (2547-2004)	ความต้องการสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการ บริหารของผู้บริหารอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	การสำรวจ- แบบสอบถาม	ผู้บริหารอุตสาหกรรม เครื่องนุ่งห่มในอำเภอ กระทุ่มแบน จังหวัด สมุทรสาคร (34 คน)	ผู้บริหารอุตสาหกรรมต้องการสารสนเทศทางบัญชีที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน เชื่อถือได้ และเข้าใจง่าย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
กิตติชัย เหลี่ยมวานิช (2548-2005)	ความต้องการสารสนเทศผ่านสื่อมวลชน ของแม่บ้านเกษตรกรสมาชิกกลุ่มผู้ผลิต สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัด เชียงใหม่	การสำรวจ- แบบสอบถาม	แม่บ้านเกษตรกรสมาชิก กลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน จังหวัดเชียงใหม่ (180 คน)	แม่บ้านเกษตรกรฯ ส่วนใหญ่ได้รับสารสนเทศผ่านสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รองลงมาเป็นวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ เพื่อนบ้านและอินเทอร์เน็ต ปัญหาใน การรับสารสนเทศคือ สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ไม่มีสิ่งพิมพ์ที่น่าสนใจ สื่อ วิทยุกระจายเสียงเข้าใจยากและไม่น่าสนใจ ส่วนสื่อโทรทัศน์เนื้อหาไม่ตรงกับ สภาพพื้นที่ และออกอากาศไม่ตรงเวลาที่แม่บ้านเกษตรกรฯ ว่าง ปัญหาของ สื่อคอมพิวเตอร์คือ ไม่มีคอมพิวเตอร์ใช้ และไม่มีเวลาใช้

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
จุฑาทิพย์ จันทร์ลุน (2548-2005)	การใช้สารสนเทศของบุคลากรศาลปกครอง และพนักงานคดีปกครองในห้องสมุด กฎหมายมหาชน	การสำรวจ- แบบสอบถาม	ตุลาการศาลปกครอง และพนักงานคดี ปกครองที่ปฏิบัติหน้าที่ ในศาลปกครองกรุงเทพฯ (236 คน)	ตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานใน ระดับมากที่สุด โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสืบค้นตามชั้นหนังสือ ใช้สิ่งพิมพ์ ประเภทหนังสือและตำรากฎหมายมากที่สุด สื่ออิเล็กทรอนิกส์ใช้เว็บไซต์ด้าน กฎหมายมากที่สุด ปัญหาในการใช้ห้องสมุดที่พบมากที่สุดคือ พื้นที่ให้บริการน้อย นอกจากนี้ยังเห็นว่าระเบียบขั้นตอนในการยืมยุ่งยากเป็นปัญหาแต่ในระดับน้อย
วิศิษฎ์ อีร์วัฒน์ เศรษฐ์ (2548-2005)	การใช้สารสนเทศของบุคลากรฝ่ายข่าว สถานีวิทยุกระจายเสียงในกรุงเทพฯ	การสำรวจ- แบบสอบถาม	บุคลากรฝ่ายข่าวสถานี วิทยุในกรุงเทพฯ	บุคลากรฝ่ายข่าวใช้สารสนเทศเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของข่าว โดยใช้ สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บโปรแกรมค้นหา รองลงมาใช้สารสนเทศจาก หนังสือพิมพ์ บทข่าว เอกสารและวารสารข่าว และจะใช้สารสนเทศที่มีอายุไม่เกิน 1 เดือนที่เป็นภาษาไทย ปัญหาในการใช้สารสนเทศคือ การขอใช้สารสนเทศจาก หน่วยงานราชการและเอกชนมีขั้นตอนที่ยุ่งยากและล่าช้า
ยุพา วัฒนศักดิ์ากุล (2549-2006)	การใช้สารสนเทศของเลขานุการ	การวิจัยเชิงคุณภาพ- การสัมภาษณ์	เลขานุการที่เป็นสมาชิก สมาคมเลขานุการสตรี แห่งประเทศไทย (12 คน)	ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สารสนเทศได้แก่ องค์การต้นสังกัดของเลขานุการ การศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมของเลขานุการเอง ผู้บังคับบัญชา คู่ค้า และทัศนคติต่อ เทคโนโลยีและการใช้เครือข่ายของเลขานุการ ปัญหาในการใช้สารสนเทศคือ ระบบเทคโนโลยีที่สนับสนุนในองค์กรล่าช้า พื้นที่จัดเก็บข้อมูลในระบบมีจำกัด และสารสนเทศไม่ทันสมัย
อรอุมา สืบกระพัน (2552-2009)	ความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการ แสวงหาสารสนเทศของวิศวกร	การสำรวจ- แบบสอบถาม	วิศวกรบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส	วิศวกรส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศจากเพื่อนร่วมงาน รองลงมาใช้จากอินเทอร์เน็ต เนื้อหาที่ใช้มากเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสถานี ส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศจากฝ่าย บุคคล และสารสนเทศในระบบเครือข่ายภายในขององค์กร วิศวกรแสวงหา สารสนเทศที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ ที่เป็นภาษาไทย โดยแสวงหาด้วยตนเองทุกวัน ปัญหาในการใช้คือสิ่งพิมพ์ในหน่วยงานไม่เพียงพอ

ด้านสุขภาพ

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
โลลา (2007)	ปัจจัยการแสวงหาสารสนเทศด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคมะเร็งชาวจอร์แดน	การสำรวจ-แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	ผู้ป่วยโรคมะเร็งชาวจอร์แดน และผู้ดูแล	ผู้ป่วยแสวงหาสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตร้อยละ 56.4 ซึ่งมีการใช้สารสนเทศด้านสุขภาพเพียงร้อยละ 4.6 ผู้ใช้มีอัตราการพึงพอใจในระดับสูง ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อรับทราบสารสนเทศด้านสุขภาพ
ซึกเคอร์แมน (2009)	พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศออนไลน์ด้านสุขภาพของนักศึกษาปริญญาตรี	การสำรวจ-แบบสอบถาม	นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแมรี่แลนด์ (327 คน)	นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นหาสารสนเทศด้านสุขภาพทางอินเทอร์เน็ตและมีการเปรียบเทียบข้อมูลเว็บไซต์สุขภาพมากกว่าหนึ่งแหล่ง

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
กมลาศ วรณอุดม (2545-2002)	ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานี อนามัย จังหวัดนครราชสีมา	การสำรวจ- แบบสอบถาม	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ประจำสถานีอนามัย (266 คน)	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัย จังหวัดนครราชสีมาใช้สารสนเทศเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ส่งเสริม สุขภาพประชาชน การจัดฝึกอบรม การเผยแพร่ข่าวสาร การบริหารงานและการ รักษา รูปแบบที่ใช้ได้แก่ โปสเตอร์ และตำราทางวิชาการ เนื้อหาที่ใช้มากคือ ด้าน การพยาบาล แหล่งที่ใช้มากคือ โทรทัศน์ ปัญหาในการใช้สารสนเทศที่ประสบ มากคือ ไม่มีคู่มือโทรศัพท์เพื่อเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
ปทุมทริกา สารมณี (2546-2003)	ความต้องการสารสนเทศเพื่อการออกกำลัง กายของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคกลาง	การสำรวจ- แบบสอบถาม	เจ้าหน้าที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขต ภาค กลาง	เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคกลาง ต้องการสารสนเทศเพื่อการ ออกกำลังกาย ในระดับมาก เพศหญิงและเพศชาย มีความต้องการสารสนเทศ แตกต่างกัน
อัชฎา เหมะจันทร์ (2546-2003)	ความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยาของ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับการรักษาที่แผนก ผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	การสำรวจ- แบบสอบถาม	ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มา รับการรักษาที่แผนก ผู้ป่วยนอก โรงพยาบาล พระนั่งเกล้า นนทบุรี (345 คน)	ผู้ป่วยที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่างกันมีระดับการได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับ ยาและความต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมแตกต่างกัน แต่ผู้ป่วยที่มีระยะเวลาการ เป็นโรคเบาหวานมานานแล้วมีระดับความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับยา ไม่แตกต่างกัน
พวงผกา มาลีวัตร (2551-2008)	ความต้องการสารสนเทศของเจ้าของสุนัข ระหว่างที่มาใช้บริการหน่วยฉุกเฉินและสัตว์ ป่วยวิกฤติที่โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	การวิจัยเชิงคุณภาพ- การสัมภาษณ์	เจ้าของสุนัขที่ใช้ บริการหน่วยฉุกเฉินและ สัตว์วิกฤติที่โรงพยาบาล สัตว์	เจ้าของสุนัขที่แสวงหาสารสนเทศและได้รับสารสนเทศที่ต้องการ จะช่วยลด ปัญหาของเขาได้

ด้านสังคม

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
คูมา (2006)	ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้อพยพชาวปากีสถานในพื้นที่เบย์ซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา	การวิจัยเชิงคุณภาพ-การสัมภาษณ์	ผู้อพยพชาวปากีสถานในพื้นที่เบย์ซานฟรานซิสโก ประเทศสหรัฐอเมริกา	ปัจจัย 4 ประการสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศผ่านสื่อที่หลากหลายของผู้อพยพคือ ความชำนาญภาษาอังกฤษ ประเทศที่เกิด ระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และระดับการศึกษา ในการรับสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่นิยมใช้รับสารสนเทศมากที่สุด
เชิร์น, ซียง (2006)	ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักดนตรีพื้นเมือง ในประเทศนิวซีแลนด์	การวิจัยเชิงคุณภาพ-การสัมภาษณ์	นักดนตรีพื้นเมืองในประเทศนิวซีแลนด์	ห้องสมุดควรพัฒนาทรัพยากรให้สมบูรณ์กว่าที่เป็น และควรออกแบบงานบริการที่ตอบสนองความต้องการของนักดนตรี

ด้านอื่นๆ

ผู้วิจัย	เรื่อง	วิธีวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการศึกษา
วิลเลียมส์ (2008)	ความอยากรู้ในการแสวงหาสารสนเทศ	การทดสอบทฤษฎี ความฉลาดทาง อารมณ์	-	ความอยากรู้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของบุคคล เพราะความอยากรู้จะทำให้มนุษย์พยายามค้นหาสารสนเทศใหม่ๆ อย่างกระตือรือร้น
กิ่งแก้ว ประดิษฐ์ไข (2007)	ศึกษาการใช้และความต้องการใช้ สารสนเทศของนักท่องเที่ยวในกลุ่มอีสานใต้	การวิจัยเชิงปริมาณ- แบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพ- การสัมภาษณ์	นักท่องเที่ยวที่เดิน ทางเข้ามาเที่ยวในกลุ่ม จังหวัดอีสานใต้ (398 คน) และมีการเก็บข้อมูล เพิ่มเติมจาก นักท่องเที่ยวต่างประเทศ อีก 100 คน และการ สัมภาษณ์อีก 42 คน	นักท่องเที่ยวมีการใช้และความต้องการใช้สารสนเทศในรูปแบบสิ่งตีพิมพ์มาก นอกนั้น ต้องการเป็นภาพถ่าย สื่ออินเทอร์เน็ต เนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวที่ตนเองไป ร่องลงมาคือสถานที่ตั้ง แหล่ง สารสนเทศที่ใช้คือแหล่งสารสนเทศสถาบัน นอกจากนี้ยังมีการใช้สารสนเทศจาก แหล่งบุคคล ปัญหาในการใช้สารสนเทศมีปัญหาด้านเนื้อหา คือไม่ตรงกับความ ต้องการ แหล่งบริการสารสนเทศมีน้อย ส่วนปัญหาของนักท่องเที่ยวคือต้องการ สารสนเทศจากหนังสือมากที่สุด และไม่ทราบว่าสารสนเทศที่ต้องการอยู่ใน รูปแบบใด สารสนเทศที่มีไม่ตรงและไม่เพียงพอกับที่ต้องการ และสารสนเทศ ภาษาอังกฤษมีน้อย